

» RÖVIDEN

Kihirdette Iohannis a jövő évi büdzsét

Kihirdette tegnap Klaus Iohannis államfő a 2023-as állami költségvetésről, illetve a társadalombiztosítási költségvetéséről szóló törvényt. Mint ismeretes, a jövő évi büdzsé 2,8 százalékos gazdasági növekedéssel számol. A GDP-arányos költségvetési hiány a jogszabály szerint jövőre 4,4 százalékos lesz. A társadalombiztosítási költségvetésről szóló törvény szerint nyugdíjakra 111,502 milliárd lejt, munkanélküli-segélyre 2,157 milliárd lejt szánnak 2023-ban.

Kevesebb a nyugdíjas, jönnek a nagyobb juttatások

Már nyomtatják a 2023. januári nyugdíjszelvényeket az emelt összegű nyugdíjakról – jelentette be tegnap Marius Budăi munkaügyi miniszter. Emlékeztetett: január elsejétől 1785 lejre nő a nyugdíjpont értéke. Emellett az 1500 lejnél kisebb nyugdíjra jogosult személyek 1000 lejes, az 1501 és 2000 lej közötti nyugdíjra jogosultak 800 lejes, a 2001 és 3000 lej közötti nyugdíjra jogosultak pedig 600 lejes támogatásban részesülnek, két részletben. A segély első részletét januárban utalják – mondta a tárcavezető. Közben az Országos Statisztikai Intézet (INS) tegnap arról tájékoztatott, hogy 2022 harmadik negyedében 4,996 millió nyugdíjast tartottak számon Romániában, 7000-rel kevesebbet, mint az előző negyedévben; az átlagnyugdíj 0,3 százalékkal 1856 lejre nőtt. Az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok 4,603 millióan voltak, ezerral kevesebben, mint a második negyedévben. Az állami társadalombiztosítási nyugdíj átlagértéke 1776 lejre volt tehető, ugyanakkor az átlagos nyugdíjnak a nettó átlagbérhez viszonyított vásárlóértéke a 2022 második negyedében jegyzett 51,8 százalékról a harmadik negyedévben 51,6 százalékra csökkent. A területi leosztás szerinti legkisebb és legnagyobb társadalombiztosítási átlagnyugdíj között 950 lej volt a különbség 2022 harmadik negyedében: míg Botoşani megyében 1409, Giurgiu megyében 1419, Vrancea megyében pedig 1426 lejes átlagnyugdíjat jegyeztek, addig Hunyad megyében ez 2359, Bukarestben 2251, Brassó megyében 2085 lej volt. Az INS adatai szerint országos szinten a harmadik negyedévben nyolc nyugdíjas jutott tíz munkavállalóra, ez az arány azonban nagy eltéréseket mutat az ország különböző régióiban: míg Ilfov megyében mindössze 4 nyugdíjas jutott 10 alkalmazottra, addig Teleorman megyében 15, Vaslui megyében 14 nyugdíjas jutott tíz munkavállalóra. Az állam által biztosított minimális juttatásban összesen 1,153 millió személy részesült 2022 harmadik negyedében.

€ Valutaváltó

1 euró	4,9176
1 dollár	4,6333
1 svájci frank	4,9751
1 font sterling	5,6544
100 forint	1,2181

ARÁNYAIBAN A TAVALYIHOZ KÉPEST KEVESEBBET TUDUNK KÖLTENI AZ ÜNNEPEKRE

Szűkösebb idén a karácsonyi büdzsé

Újabb felmérés irányítja rá a figyelmet arra, hogy a romániai lakosság idén jóval kevesebb pénzt tud fordítani a karácsonyi ajándékokra, illetve az ünnepi menüszorra. Ráadásul a két számjegyű infláció miatt a pénzünk is jóval kevesebbet ér, mint tavaly ilyenkor.

» MUNKATÁRSUNKTÓL

Több mint ezer lej egy átlagos karácsonyi költségvetés idén Romániában, amelyből mintegy 500 lejt szánnak ajándékokra a legtöbben – derül ki a CEC Bank és a banki-pénzügyi szolgáltatásokat összehasonlító Finzoom portál felméréséből, amelyből az is kitűnik, hogy az emberek majdnem fele kevesebb pénzt tud a karácsony megünneplésére szánni, mint tavaly. A kutatás eredményei szerint a karácsonyi ünnepekre szánt átlagos költségvetés idén egészen pontosan 1090 lej, ami bár 7 százalékkal több, mint tavaly, azonban ebben vaskosan benne van az infláció is. Ez abból is kiderül, hogy csupán a megkérdezettek 25,4 százaléka mondta, hogy több pénzt tud az idei karácsonyra szánni, mint tavaly. Az emberek közel fele, 46,8 százaléka szerint idén kevesebb pénz jut majd az ünnepi kiadásokra, míg 22,6 százaléuk körülbelül ugyanannyit költ majd az ünnepre, mint az előző évben. Az ünnepi költségvetés csökkentését a válaszadók többsége, 40,3 százalék a közüzemi díja emelkedésével magyarázza, az élelmiszerárak emelkedése miatt

Nem olcsó mulatság. A karácsonyi időszak fő kiadásait az étkezés és az ajándékok jelentik

34,6, az üzemanyag drágulása miatt pedig 17,7 százaléknak jut kevesebb pénz az ünnepi büdzsére. Ami az anyagi erőforrásokat illeti, a válaszadók 44,5 százaléka az aktuális havi fizetésre, 40,5 százalék a megtakarításaira támaszkodik, és csak 8,1 százalék reméli, hogy bónuszokat kap a munkáltatójától. Körülbelül 7 százalék még azt is tervezi, hogy kölcsönhöz folyamodik, barátoktól vagy hitelintézetektől. A tavalyi évhez képest viszont mintegy 10 százalékkal nőtt azok aránya, akik előre megtakarítottak az ünnepekre, és csökkent azok aránya, akik kölcsön felvételét tervezik, hiszen a 2021-ben még 12,5 százalék fordult kölcsönhöz a mostani 7 százalék helyett.

A felmérésből az is kiderül, hogy az ünnepi időszak fő kiadásait az ün-

» Az ünnepi költségvetés csökkentését a válaszadók többsége, 40,3 százalék a közüzemi díja emelkedésével magyarázza.

nepi étkezés jelenti – ezt a válaszadók 50,4 százaléka említette, utána az ajándékok következnek 44,23 százalék szerint. Ami a karácsonyi vacsorára szánt költségvetést illeti, a romániaiak 27,7 százaléka 300 lejnél kevesebbet, 38,3 százalék 300 és 600 lej közötti összeget, 34 százalék pedig 600 lejnél nagyobb összeget szán erre. Ajándékokra a válaszadók többsége, azaz 57,3 százalékuk 500 lejnél kevesebbet szán, 28,7 százalék 500 és 1000 lej közötti összeget, míg mindössze 3,5 tervez 2000 lejnél többet költeni.

Idén a romániaiak 58,2 százaléka műfenyőt fog feldíszíteni, és csak 21,8 százalék akar fenyőfát vásárolni. Ugyanakkor 6,43 százalék az élő cserepes fenyőt választja, 13,5 százalék pedig nem állít karácsonyfát.

Vásárláskor ajánlott az óvatosság, sok a hamis termék

» KRÓNIKA

Figyelemre inti a vásárlókat a romániai fogyasztóvédelmi hatóság elnöke az ajándékozás hónapjában, hangsúlyozva, hogy a luxuscikként árult termékek esetenként hamisítványok lehetnek. Paul Anghel azt tanácsolja, hogy olyan helyekről szerezzék be a kozmetikai cikkeket, ahol számlát, nyugtát is kapnak vásárláskor, panasz esetén ugyanis szükségük lesz ezekre. Figyelmeztetett, eredeti termékeket az értékesítési láncan kívül, például bódéknál, magánszemélyektől, nem lehet vásárolni. Érdeemes ugyanakkor odafigyelni az árakra, az

alacsony árak gyanúsak, ilyen esetekben a termékek minden bizonnyal párhuzamos ellátási láncokból származnak. „Ellenőrizték azt is, hogy a csomagolás minősége megfelel-e a termék értékének. Egy egyszerű karton/műanyag dobozba csomagolt úgynevezett »luxustermék« nagy eséllyel csak egy hamisítvány” – fogalmazott Paul Anghel.

Hozzátette: ékszereket is sok helyen árulnak manapság, a kis standoktól kezdve a szupermarketeken át a karácsonyi vásárokon, arany, ezüst vagy féldrágakővel kirakott ékszereket azonban ajánlott ékszerüzletekből vásárolni. „Az utcasarkon árult, né-

hány lejbe kerülő »ezüst ékszer« nem lehet ezüstből!” – nyomatékosította Anghel. Kiemelte, a nemesfémekkel vagy ezekből készült termékekkel kereskedő gazdasági társaságoknak a fogyasztóvédelem engedélyével is rendelkezniük kell, ennek másolatát kötelesek kihelyezni az üzletben, jól látható helyen.

A különféle textiltermékek esetében is nagy óvatosságra van szükség, a híres márkák nevét viselő, de az ilyen kategóriájú termékek valós árához képest nagyon olcsón kínált darabok nagy valószínűséggel hamisítványok. A túl alacsony ár gyanús kell hogy legyen azoknak a lábbeliknek az esetében is, amelyek közismert márkák nevét vagy ezekhez nagyon hasonló nevet viselnek, például „Adibas”, „Puna”, „Mike” stb. „Mind a textiltermékek, mind a lábbelik esetében fontos elkérni és megőrizni a nyugtát arra az esetre, ha a fogyasztó utólag panaszt kíván tenni a termék minőségével, biztonságával kapcsolatban” – nyomatékosította Paul Anghel.

A fogyasztóvédelem vezetője arra is felhívta a vásárlók figyelmét, hogy alaposan vizsgálják meg a promóciók részleteit, főleg azok időtartamát, nézzék meg a régi, áthúzott és az új árat.

» Sorra buknak le a hamis árut szállítók

A hamis termékek dömpingjét mi sem jelzi jobban, mint hogy az elmúlt napokban több olyan romániai fuvarozó is lebukott Magyarországon, aki eredetinek tűnő, ám egyértelműen hamis ruházati cikkeket, kiegészítőket szállított. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) éppen tegnap jelentette, hogy több mint tízmillió forintot érő hamis órát és ruhát találtak a pénzügyőrök egy román kisteherautó ellenőrzésekor az M1-es autópályán. Az előzetes szakértői vélemény szerint a termékek hamisítványok, amelyeket a védjegy tulajdonosának engedélye nélkül hoztak forgalomba. Ezt megelőzően csütörtökön arról érkezett hír, hogy a magyar pénzügyőrök több mint 12 millió forintot érő hamis ruhát és táskát találtak szintén egy román kisteherautóban az M1-es autópályán. A NAV munkatársai mindkét esetben lefoglalták a rakományt, és iparjogvédelmi jogok megsértésének büntette miatt eljárást indítottak.